

...

Fővárosi Ítéltábla

12.Gf.40.129/2021/3.

A Fővárosi Ítéltábla a név kamarai jogtanácsos által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek, a jogi képviselő1 (cím5 ügyintéző: név1 ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím1) alperes ellen gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. március 30. napján meghozott 10.G.41.321/2020/18. számú ítélete ellen az alperes 19. sorszámú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A törvényszék ítéletében megállapította, hogy az alperes, mint a adós1 „f.a.” adós társaság volt ügyvezetője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ennek következtében a hitelezők 833.504.745 forint összegű hitelezői követelésének teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 forint perköltséget, továbbá az állam külön felhívására 36.000 forint eljárási illetéket.

[2] Ítéletének indokolásában tényként rögzítette, hogy az adós társaságot egyszemélyes kft.-ként 2014. október 14-én egyéb érdekelt1, alperes felesége alapította 3.000.000 forint összegű jegyzett tőkével. A társaság fő tevékenysége raktározás, tárolás, illetve elektronikus háztartási cikk nagykereskedelme volt. egyéb érdekelt1 2015. december 17-i hatállyal értékesítette üzletrészét alperesnek, aki ettől kezdve az adós társaság tulajdonosa, és a felszámolási eljárás kezdetéig önálló cégjegyzési joggal rendelkező

ügyvezetője volt. Az alperes cégtulajdonossá válását követően 2016. május 25-én egyéb érdekelt² is tulajdonos lett, és egyben ügyvezető is, azonban 2017. január 26-án jogviszonya megszűnt.

Az adós felszámolási eljárását felperes kezdeményezte a 2018. június 26-án kelt kérelmével, melynek alapjául 6.841.408 forint végrehajtás alá vont adótartozás szolgált. A felszámolási eljárás (helyesen: felszámolás) kezdő időpontja 2019. július 23. A felszámolási eljárásban felperes 2019. augusztus 5-én 8.310.642 forint összegű hitelezői igényt jelentett be, melyet a felszámoló nyilvántartásba vett, ezt utóbb újabb bejelentés követte. A felperesnek az adós társasággal szemben bejelentett és visszaigazolt összes hitelezői igénye 745.784.408 forint.

A kérelmező¹ az adós társaságnál egyéb adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzéssel lezárt időszakot nem keletkeztető jogkövetési vizsgálatot tartott a 2017. január 1-től 2019. július 22. közötti időszakot érintően. A vizsgálat 2020. május 5-én jegyzőkönyvi megállapításokkal zárult. A revízió a felszámolót nyilatkozattételre hívta fel. A felszámoló tájékoztatása szerint az alperes a felszámoló levelét átvette, azonban a kért iratanyagot nem adta át és a cégvagyonnal nem számolt el. A revízió az adós korábbi könyvelőjét is nyilatkozattételre hívta fel, aki előadta, hogy 2014. október 14. és 2015. augusztus 31. közötti időszakban látta el az adós társaság könyvelését. A számlákat és egyéb iratokat egyéb érdekelt¹től kapta meg. A cég eladásakor egyéb érdekelt¹ az összes iratot elkérte tőle, az átadásról jegyzőkönyv nem készült. Az alperes a nyilatkozattételt arra hivatkozással megtagadta, hogy ellene, mint gyanúsított ellen a kérelmező² előtt ügyszám. szám alatt nyomozás van folyamatban.

Az adós társaság 2017. és 2018. évre, valamint 2019. tört évre nem tette közzé beszámolóit. Utoljára közzétett 2016. évi mérlege, valamint társasági adóbevallása szerint az adós 2016. december 31-én 71.000 forint értékű immateriális javakkal, 942.000 forint értékű tárgyi eszközzel, 154.700.000 forint értékű készlettel, 57.464.000 forint értékű követeléssel és 34.704.000 forint pénzeszközzel rendelkezett, amelyhez 43.665.000 forint értékű rövid lejáratú kötelezettség állomány tartozott.

A felszámolási zárójelentés mellékletét képező hitelezői lista szerint az adós társaságnak a felperesen kívül további két hitelezője van (hitelező¹., hitelező².). Az adós ellen az adóhatósági végrehajtási eljárásen kívül további három végrehajtási eljárás volt folyamatban.

[3] A felperes keresetében kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes, mint az adós társaság volt ügyvezetője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ennek következtében a hitelezők 833.504.745 forint összegű hitelezői követelésének teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat.

[4] Az alperes a kereset elutasítását, továbbá a per felfüggesztését kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 123. § (1) bekezdés b) pontja alapján a kérelmező³ ügyszám¹. számú büntetőügyének jogerős befejezéséig, hivatkozással arra, hogy

a per eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás büntető bíróság hatáskörébe tartozik.

[5] Előadta, az alperes csupán a nevét adta az adós társaságnak, kizárólag strómanként volt ügyvezetője. Ténylegesen nem az alperes volt az ügyvezető, hanem egyéb érdekelt³. Az alperes a cégügyekben érdemi döntést nem hozott, számlát nem állított ki, a könyveléssel sem volt szerves kapcsolata. egyéb érdekelt³ kérte meg alperest, hogy formálisan legyen a cég ügyvezetője, ő intézte a gazdasági társaság nevében elektronikus úton az átutalásokat. Az alperessel szemben több más gazdasági társaság vonatkozásában is vádemelési szakban lévő büntetőeljárás van folyamatban, amely ügyekben alperes a strómani szerepét elismerte. A ügyszám1. szám alatt folyamatban lévő büntető eljárásban az ügyészség megállapította, hogy egyéb érdekelt³ volt ténylegesen a gazdasági társaság irányítója, valamint minden gazdasági ügyben a döntést meghozó személy. A cég vagyonával rendelkezett, a vezető tisztségviselőt megillető jogokat ténylegesen gyakorolta, és a kötelezettségeket teljesítette, ő adta az utasításokat a gazdasági társaság nevében, és az ő iránymutatása alapján járt el alperes, akit a lebukás megelőzése érdekében állított be stróman ügyvezetőként a társaság élére. Mindezekre tekintettel alperes nem valós ügyleti akarattal vette a nevére az adós társaságot, a gazdasági tevékenységet ténylegesen egyéb érdekelt³ végezte, így nem állapítható meg az alperes felelőssége a gazdasági társaság fizetéseképtelensége vonatkozásában.

Álláspontja szerint az alperessel szemben a ügyszám1. szám alatt folyamatban lévő büntető eljárás jogerős befejezéséig a jelen pert fel kell függeszteni, hiszen egy esetleges büntető bírói ítélet a polgári perben eljáró bíróságot is kötné abban a vonatkozásában, hogy az alperes kizárólag közokirat hamisítás büntettét követte el, különös tekintettel arra, hogy alperesnek, mint stróman vezető tisztségviselőnek semmilyen felelőssége nem lehet az adós fizetéseképtelenségével kapcsolatban, miután érdemi döntési jogosítványa nem volt.

[6] A törvényszék kifejtette, a perben nem vitás tényként volt megállapítható, hogy alperest, mint az adós cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselőjét terhelte a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. §-ában foglalt irat és vagyonátadási kötelezettségek teljesítése, amelyet alperes nem vitás tényként nem teljesített a felszámoló részére. Továbbá alperes megnehezítette az adóssal üzleti kapcsolatba kerülők számára az adós valós pénzügyi helyzetének megismerését, mert nem tett eleget számviteli kötelezettségeinek, a társaság 2017., 2018. évi és 2019. tört évi tevékenységet záró beszámolóját nem tette közzé és nem helyezte letétbe. Az alperes nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, ezért mulasztása a Ptk. 1:4. § (1) bekezdése szerint neki felróható.

Kifejtette, a Cstv. 33/A. § (3) bekezdés alapján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós a tartozásait likvid vagyon hiányában nem képes kifizetni, és erről a vezető tisztségviselő tudomást szerzett, vagy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie. Mivel az adós a tartozását esedékességkor nem volt képes kiegyenlíteni a felperes felé, mert nem volt megfelelő pénzeszköze, illetve megfelelő hitele a tartozás kifizetésére, továbbá felperessel, mint hitelezővel megállapodni sem tudott a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában, a fenyegető fizetéseképtelenség az

adós társaság esetében bekövetkezett – ahogyan azt a felperes megjelölte – legkésőbb a felszámolási kérelem előterjesztésének időpontjában, 2018. június 26-án.

Az alperes azzal kapcsolatos tényelőadásait, hogy csupán a nevét adta az adós társaságnak, és kizárólag strómanként volt ügyvezetője, nem tartotta relevánsnak. Rámutatott, a felszámolást megelőző hároméves időszakban az alperes volt az adós cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselője, tehát alperest terhelték a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségek, így vele szemben a per megindítására a felperes jogosult volt. A törvények megkerülésére és kijátszására irányuló törekvések nem honorálhatóak azzal, hogy a névleges vezető mentesül a felelősség alól, hiszen, ha valaki – akár csak névleg is – vezető tisztséget tölt be egy cégben, úgy felelős, gondos döntések meghozatalára köteles. Ezért az alperes által hivatkozott, folyamatban lévő ügyszám1. számú büntető eljárás jogerős befejezéséig a jelen per felfüggesztése nem indokolt, annak feltételei nem állnak fenn.

Alperes nem adta át a felszámoló részére az adós iratanyagát, a 2017., 2018. évi és 2019. tört évi tevékenységet záró beszámolóját nem tette közzé és nem helyezte letétbe, ennek folytán nem tett eleget maradéktalanul a kötelezettségeinek. Nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, mulasztása a Ptk. 1:4. § (1) bekezdése alapján neki felróható. Ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglaltak szerint az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha mégis, akkor a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[7] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az ítéltábla felülbírálati jogkörének gyakorlását a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) pontja alapján az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelése körében kérte, mely szerint az anyagi jogi felülbírálat során a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhat le, a megállapított tényeket másként minősítheti.

Fellebbezésének indokolásában kifejtette, az alperes által az elsőfokú eljárásban csatolt, a kérelmező⁴ ügyszám1/690. szám alatti átiratából egyértelműen és határozottan megállapítható, hogy Alperes¹nek semmiféle jogi felelőssége nem lehet az adós fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztének előidőzésében. Az ügyészi átirat széleskörű és éveken át tartó bizonyítási eljárás alapján egyértelműen és határozottan megállapította, hogy az alperes nem valós ügyleti akarattal vette a nevére a gazdasági társaságot. A cég nevében a gazdasági tevékenységet ténylegesen egyéb érdekelt³ végezte, ő irányította, vezette a gazdasági társaságot, Alperes¹ csupán formálisan, tényleges információk, adatok és döntések nélkül „strómanként” volt egyéb érdekelt³ által „használva”, mint ügyvezető. Ebből pedig okszerűen következik, hogy önálló döntési jogosítvány nélkül a gazdasági társaság fizetéseképtelenségéért sem terheli Alperes¹t semmiféle felelősség, hiszen a polgári jog alapvető szabályai szerint az ügyvezetőként a cégnyilvántartásban feltüntetett személy felelőssége nem objektív jellegű felelősség, hanem felróhatósághoz köthető. A fizetéseképtelenséget fenyegető helyzet előidőzése vonatkozásában semmiféle felróható magatartás nem állapítható meg Alperes¹ alperes terhére, melyre egyébként a felperes sem hivatkozott konkrétan és tényszerűen. Csupán az a felperes hivatkozása, hogy aki egy

gazdasági társaság ügyvezetője, annak nyilvánvalóan vétkes felelőssége van a gazdasági társaság fizetéseképtelenségének előidézése tárgyában. Hangsúlyozta, az alperes kizárólag a nevét adta az ügyvezetői teendők ellátásához, s egyetlen érdemi gazdasági döntést sohasem hozott, melyből pedig logikailag következik, hogy vétkesen a gazdasági társaság fizetéseképtelenségét sem tudta előidézni. Ügyészi bizonyossággal állítható tehát, hogy egyéb érdekelt³ az egyedüli és kizárólagos felelőse annak, hogy a gazdasági társaság fizetéseképtelen helyzetbe került.

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[9] Az elsőfokú eljárás adatai alapján az ítéltábla annyiban pontosítja és azzal egészíti ki a törvényszék által megállapított tényállást, hogy a 2020. március 25-én kelt zárójelentéshez csatolt hitelezői lista szerint az adóssal szemben összesen 833.504.745 forint összegű hitelezői igényt tartott nyilván a felszámoló. Továbbá, az alperes által csatolt, 2019. december 6-án kelt ügyszám1/690. számú határozatban az ügyészség az alperest közokirat-hamisítás büntetével és különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, bünszervezetben, üzletszerűen, bűnszegédként elkövetett költségvetési csalás büntetével gyanúsította meg. Megállapította, hogy az alperes az adós gazdasági társaság ügyvezetője volt, a társasággal kapcsolatos döntéseket egyéb érdekelt³ segítségével és az ő tényleges irányítása alatt meghozta, a cég vagyonával rendelkezett, a vezető tisztségviselőt megillető jogokat gyakorolta, a kötelezettségeket teljesítette, (például a valótlan adatokat tartalmazó adóbevallásokat az adóhatósághoz benyújtotta,) az alkalmazottakat irányította.

[10] A fellebbezés az alábbiakra tekintettel alaptalan.

[11] A fenti pontosítással és kiegészítéssel a törvényszék helytállóan állapította meg a tényállást, az ítéltábla egyetért a releváns tényállásból levont, az alperes felelősségének megállapítását eredményező jogkövetkeztetéseivel és a lényegét tekintve azok indokolásával is. Azt nem ismétli meg, csupán a fellebbezési kérelemben foglaltakra tekintettel egészíti ki, illetve pontosítja, az alábbiak szerint.

[12] Az ítéltábla mindenekelőtt azt rögzíti, hogy az alperes a fellebbezésében az elsőfokú eljárás során is hangoztatott álláspontját ismételte meg, mely szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti felelőssége azért nem állapítható meg, mert az adós társaságnál csak egyéb érdekelt³ strómanjaként működött. Fellebbezésében kiemelten hangsúlyozta, hogy ez okból nem állapítható meg a felelőssége az adós fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztének előidézésében sem. Ezzel összefüggésben rámutat az ítéltábla, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti felelősségi tényállásnak lényeges eleme a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja, mert ettől az időponttól vizsgálendő a vezető tisztségviselő magatartása. Az azonban nem tényállási elem, ezért nem is vizsgálendő, hogy milyen felelősség terheli a vezetőt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet előidézésében. Az alperes ez irányú védekezésének ezért nem volt relevanciája. Mint ahogy annak sem –

ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen hangsúlyozta –, hogy az alperes csupán a nevét adta az adós társaságnak, és kizárólag strómanként volt annak ügyvezetője. Helyesen mutatott rá a törvényszék arra is, hogy az adós cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselőjeként az alperest terheltek az éves beszámolók közzétételével kapcsolatos és a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségek, melyeknek teljesítését az alperes kétségtelenül elmulasztotta, a törvények megkerülésére és kijátszására irányuló törekvések pedig nem honorálhatóak azzal, hogy a névleges vezető mentesül a felelősség alól.

[13] Az ítéltábla csupán annyiban pontosítja a törvényszék okfejtését, hogy az alperest nem azért terheltek a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségek, mert a felszámolást megelőző hároméves időszakban az alperes volt az adós cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselője, hanem azért, mert a felszámolás kezdő időpontjában is ő volt a bejegyzett vezető tisztségviselő. A Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségek ugyanis azt terhelik, aki a felszámolás kezdő időpontjában az adós bejegyzett vezetője.

[14] A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt (árnyékvezető). E szabály teremti meg a lehetőségét annak, hogy a cégjegyzékbe be nem jegyzett, a döntésekre ténylegesen meghatározó befolyást gyakorló személy felelőssége is megállapítható legyen. Olyan szabály azonban nincs – ilyenre az alperes sem hivatkozott –, amely szerint a gazdálkodó szervezet bejegyzett vezetője azért mentesülhetne a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti felelősség alól, mert kívülálló harmadik személy utasításait követte a vezetői tevékenysége során.

[15] A Cstv. 33/A. § (4) bekezdése szerint mentesül a felelősség alól a vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetésektelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve (döntéshozó szerve) intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Az alperes azonban – aki 2015. december 17. óta az adós bejegyzett vezető tisztségviselője, 2017. január 26. óta egyszemélyi tulajdonosa volt – ilyen mentesülést eredményező körülményekre egyáltalán nem hivatkozott.

[16] Mindezekre tekintettel a fellebbezésben felhozottak nem szolgáltak alapul a helytálló elsőfokú ítélet megváltoztatására. Az elsőfokú bíróság ítélete az alkalmazandó anyagi jognak megfelel, a fellebbezésben foglaltak nem tették indokoltá eltérő jogi következtetés levonását, a megállapított tények másként minősítését.

[17] Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, annak lényegében helytálló indokai alapján a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával – a fellebbezésben foglaltakra tett kiegészítéssel – helybenhagyta.

[18] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, a felperes költségekben marasztalásának nem volt helye.

Budapest, 2021. szeptember 13.

Dr. Hunyady Mariann s. k.
k.

Dr. Horváth Andrea s. k.

Dr. Czifra Veronika s.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró